

ANNO DOMINI DCCVII.

JOANNES VII,

ROMANUS PONTIFEX.

NOTITIA IN JOANNEM PAPAM VII.

(Lib. Pontificis.)

a Joannes VII natione Græcus, patre Platone, A que auri et argenti quantitatem multam expendit, et venerabilium Patrum dextra lœvaque vultus erexit. Hic restauravit basilicam sanctæ Eugeniacæ quæ longo tempore ^b detecta atque dirupta fuerat. Laboravit autem et in cœmeteriis beatorum martyrum Marcellini et Marci, Damasique sancti pontifex. **b** Fecit

VARIANTES LECTIONES.

^a Al. om. *Fuit autem... imperatoris.*

^b Al. *dilecta.*

VARIORUM NOTÆ.

a Joannes VII. Sedis Apostolicæ vacationem post mortem Joannis VI, usque ad alterius Joannis ordinationem, catalogi et Cod. magno consensu desimunt unius mensis, ac dierum octodecim, præter catalogum Veronensem uno minus die numerantem, quod procedit exclusis extremis, et Colbertinum tertium aperte mendosum, nam dies numerat omnino triginta. Recte igitur per nos constituta die emortuali prædecessoris 11 januarii, dies ordinationis Joannis VII per se patet; quippe ab 11 Januar. 705 per mensem unum diesque octodecim inter pontificis descendendo, Kalendas Martiæ offenduntur, quæ eodem anno 705 cum Dominica concurrebant, ut lit. dom. D sidem facit. Easdem Kalendas Martias et Pagius tribuere ordinationi Joannis est compulsus, quia nullum festum diem habuit obvium, quod suam Chronologiam æquaret. Quid vero? Quemadmodum is bidui retraxit ordinationem prædecessoris, ejusque depositionem, ita bidui nunc distat ab iisdem Kalendis Martiis. Illud vero ut recuperet arte uitur plane singulari, quam ipsius verbis proponendam arbitror, ut legenti sit patentior: *Verum, inquit de inter pontificio, loco dies xviii legendum dies xix, excluso etiam die emortuali tam a sede Joannis VI quam ab inter pontificio, isque error ut videtur, tribuendus Anastasio.* Duo hic peccat vir eruditissimus, idque eo quod removit ordinationem a die Dominicæ; arguit nempe erroris totam catalogorum et Codicium seriem, eque suis iheresis unam eruit de ea, ut biatum, si fieri possit, compleat; cumque adhuc desit dies una, emortualem Joannis VI perire jubet; quam profecto si perire jussaret post Sergium, consensui Codicum et catalogorum eum adversari non oportebat: nam a die 9 Septembri, l. dies numerans, in inter pontificii extrema 29 Octobris, quæ Joannis VI ordinationem præcessit, desinebat; ita tamen ut emortualem ipsam, seu depositionem diem ab inter pontificio excluderet, cumque Sergii sede coniungere. Quod si tantus Codd. omnium consensus Pagium compulit ad diem ordinationis recte stabilendum Kalendas Martiis, pari eorumdem constantia in emortuali die definienda 18 Octobris, hinc Joannis exitum removeri non posse evincitur, quidquid mira de sedia duratione dissensio secus suadeat. Et sane omnes quos vidi Codd. et catalogi tribuunt Joanni VII pontificatus annos 11; ad menses autem et dies quod atti-

net, inter se valde discrepant. Catalogi siquidem Veronensis et Colbertinus sextus habent menses viii; Bergomas, Lucensis, Farsensis, tres Colbertini, quartus, quintus et septimus, una cum Codd. vulgato, ambobus Freherianis, Thuano altero, Cavensi, et Farnesiano, menses viii; Palatino-Vaticanus, duo Colbertini, secundus et tertius, cum Codd. Reg. Mazariño, Thuano primo, Ambrosiano item primo, quibus suffragatur Luitprandus, menses vi. Ex his vero tamen variis opinionibus potior haud dubie est quæ Joanni tribuit menses vii. Pariterque inter alias aliorum sententias de dierum numero, ea eligenda fuit quæ septendecim numerat. Etenim Joannes VII anno 705, Kalendis Martiis, ordinatus, postquam sedit annos 11, menses vii, dies xvii, xv Kal. Novembris, seu 18 Octobris, sepultus est ad beatum Petrum apostolum, in dictione 6, seu anno 707, ut tradit Anastasius. **C**ENNUS.

Joannes VII. Pontificatum adeptus est anno Christi 705, prima die Martii, cui recens electio hoc prope miraculose contigit, ut homo Græcus opera Græcorum e numero cardinalium aliorum in sede apostolica collocatus, apostolicum spiritum hæreditaverit, atque imperatori hæretico, conciliabuli Constantinopolitan, de quo supra, confirmationem petenti, nequaquam acquieverit. **BIN. ET LABB.**

Joannes VII. Platone Janidega patre natus, Rossani Magnæ Graciæ, et Calabria dictæ, ortus, **XIV** papa regnacola, diaconus cardinalis sanctæ Mariæ Novæ, sedit annos 11, menses vii, dies xii, creatus et consecratus die Dominicæ, Kal. Martii. **CIACONIUS.**

Fecit vero et imagines per diversas ecclesias, quas quicunque nosse desiderat in eis ejus vultum depictum reperiet. Statuae et imagines imperatorum adorabantur, et passim ponebantur in templis et foro. Ambros., Hexamer. lib. vi, c. 9: *Sola ære fusa principum capita, et ducti vultus de ære, rel marmore, ab hominibus adorantur.* Idem, de Interpell., cap. 9: *Vide quemadmodum in civitatibus bonorum principios imagines perseverent, deleantur imagines tyrannorum.* Corippus, de laudib. Justin., lib. iii:

Pictus ubique
Justinianus erat, dominis pictura placet,
Gaudetque sui genitoris imagine visa.

ALTASERRA.

vero et imagines per diversas ecclesias, quas qui-eunque nosse desiderat, ^a in eis ejus vultum depictum reperiet. Basilicam itemque sanctae Dei Genitricis, quæ antiqua vocatur, pictura decoravit, illicque ambonem noviter fecit, et super eamdem Ecclesiam

^a Cod. Luc., construere voluit.

VARIANTES LECTIENAS.

A episcopium, quantum ad se ^b constituere maluit, H- licque ^c pontificatus sui tempus explevit. Ille fecit calicem aureum præcipuum, pensantem libras vi-ginti, quem et gemmis preciosis decorauit.

^b Hujus temporibus Aripertus rex Longobardorum

LECTIENAS.

^a Al., vitam explevit.

VARIORUM NOTÆ.

^a In eis ejus vultum depictum. Pontifex cum varia- imanes in ecclesiis musivo opere depingi juberet, ut suamet imago adderetur curavit. Quod in opere de musivis observat Ciampinus, et non semel prodit Agnellus, dum recenset id genus imagines ab ar-chiepiscopis Ravennatisibus ordinatas. Qui autem viventes depingebantur, ad iustar orantis figurari consueverunt. BENCINUS.

^b Hujus temporibus Aripertus Rex Longobardorum donationem patrimonii Alpium Cottiarum, quæ longa per tempora a jure Ecclesiae privatae fuerat, ac ab eadem gente destruebatur, in libris aureis exarata jure pro-prio beati apostolorum principis Petri reformavit. Donatio regia in Ecclesiam aureis litteris scripta me-moratur. Diplomata imperatorum aurea Bulla ob-signata tradit Phrymeres in Palæologo, lib. v, cap. 20: 'Ο βασιλεὺς αὐτίκα προστάττει, καὶ λόγος ἔχει τοῦ χρυσοῦ οὐλέος. Jussu imperatoris evulgatum sta-tim diploma est, aurea munitionibulla. Idem in Anstro-nic., lib. 1, cap. 2: Αἱ γὰρ διὰ χρυσού οὐλέον λόγων τίστε. Nam fides data diplomaticis aurea bulla munitis. ALTASERRA.

Hujus temporibus Aripertus rex Longobardorum do-nationem patrimonii Alpium Cottiarum, quæ longa per tempora a jure Ecclesiae privatae fuerat, ac ab eadem gente delinebatur, in littis suis exarata jure pro-prio beati apostolorum principis Petri reformavit. Hunc locum auctoris libri Pontificalis, seu potius Pauli Diaconi, ex quo in librum Pontificali facile transcripsiit Anastasius, aut si qui alias ejusdem auctor, vel interpolator, illustre documentum representare anti-quissimæ possessionis ditionis temporalis in favorem sanctæ Romanæ sedis, qui non sit illi plus æquo in-fensus, mecum agnoscere haud gravabitur. Ille Al-pium Cottiarum sive donatio, sive restitutio, narratur facta anno 704, sub pontificatu Joannis VII, non longe ab ætate Pauli Diaconi rem narrantis, qui florebat ad annum 770, quique nedium litteris consignatai affirmat, sed litteris aureis, quam ipse potuit suis oculis usurpare. Non haec fuit donatio massæ alienijs, aut fundi, aut horti, aut oliveti, cuiusmodi infinitas nobis exhibent marmora, et tituli ecclesiarum, ut op-time adnotavit in prefatione ad Anastasiū (Tom I, num. 45 et seqq.) illustrissimus presul, et rerum ecclæsiasticarum expertissimus Franciscus Blanchinius, cuius jactoram chartæ hæc, quas ad finem usque no-nis suis illis rare non potuit, magno legentium damno intelligunt, et lacrymantur; sed donatio ingentis tractus terrarum a Gallicis finibus per Allobrogos, et Segusium, Bobium usque excurrentis, in Romanam provinciam olim a Nerone redacti, ut afflavit Suetonius in Vita Neronis: Item Alpinum (regnum) defunctio Cottio in provinciæ formam rededit. Notabile etiam est non appellari has terras vocabulo simplici Alpium, sed patrimonii Alpium, cuius nominis promiscua est usurpatio in veteribus tabulis ad significanda cum bona fidelium pietate beato Petro dicata, tum bonu-regalibus iuribus astricta. Præclarum hoc monumen-tum Juriū Romanæ Ecclesiae mire illus:rant, et confirmant Anastasiā regesta, vertente hoc saeculo, donationum, restitutio[n]um, recuperationum terrarum et patrimoniorum a regibus Longobardis, et Frane-cis sanctæ Romanæ Ecclesiae faciarum. Juval hic unam aut alteram in antecessum referre in argumen-ti confirmationem. Ad annum 714, legimus in Vita Gregorii II, penes Ana tasium, qui fortasse ex Paulo

Diacono pariter exscripsit, illegitimam usurpatiōnem earundem Alpium Cottiarum, et paulo post subse-entam justam restitutiōnem factam a Luitprando. Eo tempore, inquit Anastasius, Luitprandus rex do-nationem patrimonii Alpium Cottiarum, quam Aripertus rex fecerat, hicque repetierat, admonitione tanti viri (Gregorii II) vel increpatione redditam confirma-vit. Et hic vides repetitam eamdem vocem patrimo-nii, quod non casu factum, sed prudenti consilio ad declarandum bonorum translationem a regalibus juri-bus ad iura sancte sedis facile intelligi potest.

Anno 715, Longobardi dolo potiuntur castro Cu-mano, utique ad Romanæ Ecclesiae ditionem pertinen-te. Pontifex repetit sibi injuste ereptam possessionem, quam, obtinere precibus frustra nisus, socialibus armis Neapolitani principis usus, numerata ei:lem pecunia redemit. Cum anum etiam castrum, inquit Ana-stasius in Vita Gregorii II, ipso fuerat tempore a Lon-gobardis pacis dolo pervasum. Quo audit, omnes sunt redditi tristes. Adhortans etiam sanctissimum pontifex, et commonens Longobardos, ut redderent, qui si non acquescerent, in iram se divinam incidere pro dolo quem fecerant suis scriptis detestabantur, nam et munera eis dare ut restituerent voluit multa. Sed illi turpida mente, neque monitis audire, nec reddere sunt passi. Unde ni-mis sanctus indoluit pontifex, seseque spei contulit d. vinæ, atque in munitione ducis Neapolitani et populi vocans, ducatum ei qualiter agerent quotidie

C scribendo presentabat. Cujus mandato obedientes, con-silio inito, mœnia ipsius castrum virtute sub nocturno ingressi sunt silentio. Joannes scilicet dux cum Theodo-ri mo s. b. diacono, et rectore, atque exercitu, et Longo-bardos pene trecentos cum eorum Castaldione interse-cerunt, vivos etiam amplius quingentos comprehen-dentes captos Neapolim duixerunt. Sic castrum recipere potuerunt. Pro cuius redempcio[n]e septuaginta auri li-bras ipse sanctissimus papa, sicut promiserat antea, dedidit. Ex hoc testimonio, quod volui integrum proferre, clare deducitur per ea tempora Romanam Ecclesiam posse esse jure incontroverso terras, et castra, ad quæ retinenda, aut amissa recuperanda, nullam non operam impenderunt sancti pontifices, precibus modo usi, et minis, modo etiam armis et pecunia. Vidisti, lector, ita commentarium instruit Balduinus super reci-tato textu Anastasiū, sanctum pontificem aequæ ac Gre-gorium Primum, in numerum sanctorum receptum, bo-na ecclæsiastica ab hostibus invasa minime contempnisse, vel recuperare desiisse, quantumlibet impossibilis pro-pemodum videtur eis expugnatio loci, sed q:ad mi-nus posset suis, id alienis armis recipere procurasse, omniq[ue] studio præsto suis consilio, ope, pecunia adjuvisse, subdiaconi etiam Ecclesiae Romanæ opera usum esse. Sed observa ordinem quo processit, nimirum ut primum paternis munitionibus remage et; deinde ut contemplores ecclæsiasticis censuris exterreret; deum vero ut in eos hæc omnia contemnerent agere armis, eisque castrum expugnandum curaret. Sic Deus rem tantam aggredi voluit pontificem et doctrina, et sanctitate insignem, ejusque exempl o:zunciri disciplinam, qua successores eruditæ ablata bona ecclæsiastica ab ini-quis possessoribus vindicarent, etiam opus sit armis, si cæteræ remedia contemniantur. Sed de hac re su-sius et opportunius cum de Adriano I sermo occur-ret. BALDINCS.

Aripertus. Ille Anastasius ex Paulo Diac., lib. vi, c. 2, 28, descripsit: Hoc tempore Aripertus rex Lon-

donationem patrimonii Alpium ^a Gutiarum, quæ longa per tempora a jure Ecclesiae privata fuerat, ac ab eadem gente detinebatur, in litteris aureis exarata jure proprio beatissimorum principis Petri reformavit. Hujus temporibus ^b Justinianus imperator a partibus ^c Zachariae per loca Bulgariæ auxilio Trebellii, Bulgarorum regis usque ad regiam urbem veniens, regnum proprium, de quo projectus fuerat, adeptus est. ^d Leonem ^e etiam, et Tiberium, qui locum ejus usurpaverant, cepit, et in medio ^f circulli

A coram omni populo jugulari fecit, et obtinuit principatum de quo antea tumultuose fuerat docectus, qui illico ut palatum ingressus est, propriumque adeptus est imperium, ^g tomos ^h quos antea sub domino Sergio apostolicæ memorie pontifice Romam dixerat, in quibus diversa capitula Romanae Ecclesiae contraria scripta inerant, per duos metropolitanos episcopos demandavit, dirigens per eos et sacram, per quam denominatum pontificem conjuravit ac adhortatus est ut apostolicæ Ecclesiae concilium

VARIANTES LECTIONES.

^a Cod. Luc., *Cocciarum*; al., *Corciarum*.

^b Cod. Luc. et al., *Gazariæ*.

^c Cod. Luc., *Liontium et.*

^d Cod. Luc., *circo*; al., *circus*.

^e Al., *protomos*.

VARIORUM NOTÆ.

gobardorum donationem patrimonii Alpium Cottiarum, quæ quondam ad jus pertinuerant apostolicæ sedis, sed a Longobardis multo tempore fuerant ablatae, restituit, et hanc donationem aureis exarata litteris, Romanum dixit. Ad Joannis pontificatum, atque ad hunc annū quo ea donatio contigit, Hermannus Contractus, in suo Chronico, quod edidit Canisius, hæc annotavit: Anno 707. Hoc tempore Aribertus rex Langobardorum possessionem Alpium Cottiarum, dudum a Langobardis captam atque detentam, per privilegium aureis litteris scriptum, sancto Petro Joannique papæ tradidit. BERCINUS.

Hujus temporibus Aripertus. Joanne septimo scende, Aribertus, seu Aripertus, hujus nominis II, rex Longobardorum, donationem patrimonii Alpium Cottiarum, quæ ad jus Romanæ Ecclesiae pertinuerant, sed a Longobardis multo tempore fuerant ablatae, restituit, et hanc donationem aureis exarata litteris Romanum dixit, ut testis est Paulus Diaconus, lib. vi de Gestis Longobard., cap. 28, qui et cap. 43 ejusdem lib I scribit Luitprandum. Ansprandi filium et successorem, restitutionem illam Romanæ Ecclesiae factam confirmasse. Anastasius quidem id factum dieit sedente Joanne VI; sed Hermannus Contractus, in Canisiana Chronicæ sui Editione, eam donationem conjungit cum anno 707, quo Joannes VII adhuc se-debat; ad eum enim annum scribit: Anno 707. Hoc tempore Aribertus, rex Longobardorum, possessionem Alpium Cottiarum, dudum a Longobardis captam atque detentam, per privilegium aureis litteris scriptum, sancto Petro Joannique papæ reddidit. Porro Alpium Cottiarum, sic a rege Cottio, qui eas perdomuit, dictorum, initium Ammianus Marcellinus, lib. xv, cap. 10, sumit a Segusione oppido; in Itinerario vero Burdigalensi earum initium sumitur ab Ebreduno oppido in Delphinatu hodierno; sic enim in eo legitur: Mansio Hebriduno M. 16. Inde incipiunt Alpes Cottiacæ; et infra: Civitas Secusseone M. 16. Inde incipit Italia. Sed Paulus Diaconus laudatus, lib. ii, cap. 16, enumerans Italicas provincias, scribit, Alpes Cottiacæ, sic a Cottio rege, qui Neronis tempore fuit, appellatas, a Liguria in Euru[m] versus, usque ad mare Tyrrhenum extendi, ab occiduo vero Gallorum lib[er]is copulari; in ea que provincia, quam quintam Italicas numerat, dicit haberi Dertonam et monasterium Bobium, Genuam quoque et Saonam civitates. Sed quod spectat ad Regem Cottium Paulus Diaconus sal-litur, quando dicit eum fuisse Neronis tempore: Ammianus enim, loco laudato, asserit eum in amicitiam Octavianii principis, scilicet Augusti, fuisse receptum. Dicit deinde, cap. 18, Paulus Diaconus nonam Italicas provinciam esse in Apenninis Alpibus, quæ inde originem cavit, ubi Cottiarum Alpes finiuntur, tandem-

B que concludit: Sunt qui Alpes Cottias et Apenninas unam dicunt esse provinciam; sed hos Victorini revincit Historia, quæ Alpes Cottias per se provinciam appellat. PAULUS.

Arivertus rex Longobardorum donationem patrimonii. Postquam Langobardi adepti sunt Italiani, in eorum ditionem venerant et Alpes Cottiacæ, ea nempe regio, quæ media est inter Sedunum et Ebredunum, in adversa parte horum montium in Gallia Cisalpina. Haec olim Alpes pertinebant ad sanctam sedem, cuius patrimonii pars erant; cumque illas, nullo jure usurpatas, diutissime retinuissent Langobardi, eorum rex Aripertus divo Petro ejusque successori Joanni VII restituit, aureisque consignatam litteris donationem ad eum misit, ut testatur Paulus Diaconus (de Gest. Lang. lib. vi, cap. 28): Hoc tempore Aripertus rex Longobardorum donationem patrimonii Alpium Cottiarum, quæ quondam ad jus pertinuerant apostolicæ sedis, sed a Longobardis multo tempore fuerant ablatae, restituit, et hanc donationem aureis exarata litteris Romanum dixit. SOMMIER.

^a *Justinianus. Et hæc sumpta sunt ex Paulo, c. 34. At vero Justinianus, qui, amiso principatu, in Pontio exsulabat, auxilio Trebellii Bulgarorum regis, regnum rursus recipiens, eos qui se expulerant patricios occidit, Leonem quoque, et Tiberium, qui locum ejus usurpaverant, cepit, et in medio circi coram omni populo jugulari fecit. Gallicinum vero patriarcham Cyprium, eritis oculis, Romanus misit Cyrumque abbatem, qui eum in Pontio exsulem aluerat, episcopum in loca Gallicini constituit. De exercita a Justiniano Cypri ad imperium restituto, sevit et feritate, consulendus auctor Miscellæ, pag. 142; de iis vero quæ in Ravennatenses deprehensos conjunctionis fautores, molitus est imperator, agit prolixus Agnellus, in Vita Felicis Ravennatensis, cap. 2, pag. 460. BENCINUS.*

^b *Leonem etiam et Tiberium, qui locum ejus usurpaverant, cepit, et in medio Circo coram omni populo jugulari fecit. Leo et Tiberius, invasores imperii, in circo stante populo trucidati. In circo conciones et concilia habebantur. Livius, libr. ix: Concilium populorum omnium habentibus Anagnimis in circo, quem maritimum vocant. Ammian., lib. xxviii, de populo Romano: Eisque templum et habitaculum et concio et spes omnis, quia largitiones populares siebant in circo et theatro (J. Chrysostom., de divers. utriusque Testam. loc., serm. de Circo). Qua de causa imperatores imperium ineunte procedebant in circum largitionis causa (Gregor. Tur., lib. v, cap. 50, et lib. vi, cap. 30). ALTASERRA.*

^c *Tomos. Intellige canones conciliabuli illius Constantinopolitani, de quo super sub Sergio. Brix. et Lan-*

Tomos, quo sante sub domino Sergio. Canones Trulli-

aggregaret, et quæque ci visa essent stabiliret, et quæ adversa renundo excluderet. Sed hic humana fragilitate timidus, hos nequaquam tomos emendans per suprasatos metropolitas direxit ad Principem, post quæ non diu in hac vita duravit. Illic fecit episcopos per diversa loca numero decem

et octo.³ Qui etiam sepultus est ad beatum Petrum Apostolum ante altare oratrii sanctæ Dei Genitricis, quod ipse construxit sub die 15 Calend. Novembri, inductione sexta, Justiniano Romanam Rempublicam gubernante, et cessavit Episcopatus mens. 3.

VARIANTES

¹ Al., cessaret.

² Al. om. tomes.

LECTIONES.

³ Al. om. Qui etiam..., gubernante.

VARIORUM NOTÆ.

ne, seu quinisextæ synodi ad Joannem VII transmissos ab Justiniano juniore, ut corum quos vellet rejiceret, probatis reliquis; eodemque intactos Cpoli in a pontifice asserri jussos, satis aperte narrat Bibliothecarius. Quod vero animadverendum est, alii pontifices fragilitatis ac timiditatis ea occasione insimulant; alii dicunt nil incongruum futurum fuisse, utilia que multa sunt a multo paucioribus inutilibus separare (Christ. Lup., in not. et schol. ad can. Trull.). Cæterum pontifex, si ad æquum examen res revoetur, majori uti prudentia non potuit quam eorum nihil omnino approbans quæ constata erant a coetu œcumениi concilii notum, Romano pontifice convectionis ac celebrationis prorsus inscio, sibi arrogante; cum presertim in eo regnaverit spiritus superbæ et invidiæ ad sus apostolicam sedem. Nonne quotidie accidit ut sancta eadem sedes rejiciat damnetque integros libros ob malas aliquot propositiones multis bonis admistas, nec timen catalogum singillatim confici etrum quæ rejici damnamique debuerunt? Somuter.

Tomas quos ante, etc. Illic auctor loquens de restitutione Justiniani in imperium, quæ, ut mox dictum est, circa finem ejusdem anni 705 contigit, scribit: *Illico ut palatiū ingressus est, propriumque adeplus est imperium, tomos, quos antea sub domino Sergio apostolicæ memoriae pontifice Romanam direxerat, in quibus diversa capitula Romanæ Ecclesiae contraria scripta inerant, per duos metropolitanos episcopos demandavit, dirigens per eos et sacram, per quam Joannem VII pontificem conjuravit ac adhortatus est ut apostolicæ Ecclesiae concilium aggregaret, et quæ ei via essent stabiliret, et quæ adversa renundo excluderet.* Justinianus itaque non solum a Sergio papa,

ut superius dictum est, confirmationem synodi Quinisextæ postulavit, et repulsam tulit; sed eam etiam petiti a Joanne VII, qui, ut subdit Anastasius, *humana fragilitate timidus, hos nequaquam tomos emendans, per suprasatos metropolitas direxit ad principem, pos quæ non diu in hac vita duravit.* Joannem itaque VII arguit Anastasius quod noluerit cribrare canones synodi quinisextæ, et triticum a palea separare. Nec sine fundamento, inquit Lupus in notis et scholiis ad canones concilii Trullani, vere enim de hac synodo ait libellus synodicus: *omissos in quinta et sexta synodo canones edidit, et ab omni Graeca, id est, gentili, atque Judaica, quin et heretica traditione Ecclesias purgavit.* Habet hoc synodus bona mala mixta, et inutilia non vitiantur; quare potuerat separari, inquit idem Lupus.

⁴ Sed Joannes humana fragilitate timidus. Justinianus junior, per Trebellium Bulgarorum regem in imperium restitutus, jussit Tiberium Absinmarum capite plecti, rebusque suis nece multorum in tuto positis, ad Joannem VII duos metropolitanos legavit, ut supremo iudicio apostolicæ sedis canones synodi erraticæ subjicerentur. Postulabat ut quæcumque in his pontifici visa essent laudandi, ipse stabiliret, et quæ emendanda corrigeret. Sed quanvis æqua videbatur hæc imperatoris petitio, pontifex tamen, ad majestatem cathedralæ Petri ratus spectare illa non approbari. quæ a concilio bolo essent decreta, eosdem synodi canones, nec ex parte quidem confirmatos, per dictos metropolitanos ad imperatorem remisit. Hæc autem est causa cur noster hoc loco humanae fragilitatis suggillat Joannem, quod ne rem ingratam laceret imperatori, triticum a palea timuit segregare. MAEUS.

JOANNIS PAPÆ VII EPISTOLA

AD ETHELREDUM REGEM MERCIORUM, ET ALFRIDUM REGEM DEIRORUM, ETC.

Berthwaldum archiepiscopum Cantuariorum commonet ut synodum convocet; Wilfridumque et adversarios suos aut convenire faciat, aut Romanum accurrere.

(Mansi, Col. conc. tom. XII.)

Dominis eminentissimis Ethelredo regi Merciorum, et Alfrido regi Deirorum, et Berniciorum, Joannes papa.

De vestræ quidem religionis accessibus gratia Dei cooperante gaudemus, servorem fidei cernentes in vobis, quam ex prædicatione principis apostolorum, Deo vestros animos illuminante, percepatis, et efficiacter tenetis; et utinam gaudium nostrum meliorum excessus amplificet. Inextricabilis vero quorundam dissensio nostros animos afficit, quam oportet corrigi, ne apostolicorum præceptorum prævaricatores, sed custodes esse inveniamini. Dudum enim sub apostolicæ memorie Agathone papa, cum Wilfridus episcopus pro sua causa sedem hanc appellasset; et accusatores a Theodoro, sancte Cantuariorum Ec-

clesiae archiepiscopo, hinc illuc mandato, et ab Hilda religiosæ memorie abbatissa missi, venissent, episcopi tunc hic de diversis partibus congregati rem regulariter quæsierunt et desnierunt, eamdemque sententiam successores ejusdem pontificis prædecessores nostri tenerunt; sed neque Theodorus archiepiscopus obriasse cognoscitur, qui nunquam postmodum aliquam huic accusationem demandavit. Nunc quoque eorum accusationes, qui contra Wilfridum episcopum hic de Britannia advenerunt, et ejus excusationes apud conventum reverendissimorum episcoporum qui hic inventi sunt per dies aliquot fieri procuravimus, tam de epistolis anterioribus et modernis, quam quæ verbaliter partes detulerunt, dum principales personæ, de quibus contentio